

У П У Т С Т В О

о поступку признавања природних минералних и природних изворских вода у Босни и Херцеговини

У складу са одредбама Правилника о природним минералним и природним изворским водама (у даљњем тексту: Правилник), признавање природних минералних и природних изворских вода врши Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција) уз претходно мишљење Комисије за признавање природних минералних и природних изворских вода у Босни и Херцеговини.

Захтјев за признавање природне минералне и природне изворске воде подноси Агенцији, субјекат у пословању с храном, односно произвођач или онај који природну минералну и природну изворску воду ставља на тржиште Босне и Херцеговине.

Захтјев за признавање природних минералних и природних изворских вода подноси се у форми како је **прописано Анексом V Правилника**.

У складу са чланом 10. став (2) Правилника, уз захтјев за признавање прилаже се сљедећа документација:

- ✓ назив и адреса произвођача;
- ✓ за увозне воде, назив и адреса увозника;
- ✓ име извора;
- ✓ назив производа;
- ✓ оверена копија Рјешења о додељеној концесији од надлежног концидента;
- ✓ оверена копија Рјешења надлежног органа о испуњености услова за рад;
- ✓ резултате извршених истраживања и анализа из анекса I., II., III. и IV. Правилника; (*геолошких и хидролошких испитивања, физичких и физичко-хемијских испитивања, органолептичких, хемијских испитивања, микробиолошких испитивања на извору, фармаколошких, физиолошких и клиничких испитивања*)

Извјештаји о испитивањима морају садржавати податке о институцији која је провела испитивања (лабораториј и адресу лабораторија), назив или ознаку сваке поједине примијењене методе уз назнаку тачности методе и врсте стандарда из Анекса IV Правилника.

Осим наведених метода у Анексу IV Правилника, могу се користити и остале међународно признате и валидиране методе.

Извјештаје о проведеним истраживањима из Анекса Правилника проводе и издају испитне лабораторије које овласти Савјет министара БиХ, на приједлог Агенције и не смију бити старији од двије године.

До давања овлаштења испитним лабораторијама од стране Савјета министара БиХ, институти и заводи за јавно здравство ентитета и Брчко Дистрикта проводе испитивања ради утврђивања усклађености природних минералних и природних изворских вода с прописаним условима.

У поступку признавања подносилац захтјева дужан је предочити и сљедеће доказе:

- ✓ да објекат има одговарајуће капацитете и опрему за рад који намерава обављати у складу с важећим прописима, да је објекат погодан за одржавање хигијене, да је успостављен превентивни поступак самоконтроле, развијен у складу с принципима система анализе опасности и критичних контролних тачака и да се производи који се ту производе неће загадити на неки други начин.
- ✓ Изјаву о примјени третманских ограничења у складу са члановима 17. и 18. Правилника,
- ✓ изглед декларације за природну минералну или природну изворску воду,
- ✓ да су услови за експлоатацију, производњу, пуњење и дистрибуцију у складу са Анексом II Правилника

Поступак за признавање вода из увоза

За природну минералну и природну изворску воду која извире у држави чланици Европске уније и која је призната у складу с важећим прописима Европске уније не проводи се поступак признавања како је одређено чланом 10. Правилника. У том случају потребно је да подносилац захтјева, уз попуњен захтјев за признавање приложи службени документ којим је воде признао надлежни орган државе у којој вода извире.

- ✓ Сви приложени службени документи у вези с признавањем природних минералних и природних изворских вода који се достављају морају бити написани на једном од језика и писама који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини и оверени од надлежног органа државе у којој вода извире.

За природну минералну и природну изворску воду која извире у држави која није чланица Европске уније проводи се поступак признавања прописан Правилником.

- ✓ Поступак признавања одређен чланом 10. Правилника **не проводи се** уколико за природну минералну и природну изворску воду која извире у држави која није чланица Европске уније, подносилац захтјева приложи службени документ који је издао надлежни орган државе чланице Европске уније којим доказује да је природна минерална, односно природна изворска вода призната и да се ставља на тржиште у некој од држава чланица Европске уније, у складу с прописима Европске уније којима се уређује област природних минералних и природних изворских вода.
- ✓ Службени документи о признавању не могу бити старији од двије године, а признавање вода престаје важити ако обновљени документи нису правовремено достављени Агенцији.

Надлежности Комисије за признавање природних минералних и природних изворских вода у Босни и Херцеговини

- ✓ Надлежности Комисије су стручна оцјена захтјева за издавање Рјешења о признавању и разматрање доказа поднесених од подносиоца захтјева, провјера налаза предочених параметара и параметарских вриједности хемијских и биолошких својстава природних минералних и природних изворских вода, издавање мишљења о поднесеном захтјеву и подношење приједлога за доношење Рјешења Агенцији.
- ✓ У обављању својих послова Комисија је овлаштена да приступи свим уређајима, постројењима и погонима за производњу природних минералних, природних изворских и стоних вода. Комисија дјелује у складу с принципима објективности, транспарентности и не дискриминације

- ✓ Да би нека вода била призната од стране Комисије као природна минерална или природна изворска вода, у складу са захтјевима из Правилника о природним минералним и природним изворским водама, *мора бити здравствено исправна и по свом саставу задовољавати захтјеве геолошких и хидролошких испитивања, физичких и физичко-хемијских испитивања, органолептичких својстава, хемијских испитивања, микробиолошких испитивања на извору, фармаколошких, физиолошких и клиничких испитивања.*

Рјешење о признавању

Све природне минералне и природне изворске воде за које буду поднесени захтјеви за признавање и за које, у поступку признавања, Комисија утврди да испуњавају услове одређене Правилником, признаће се од стране Комисије, а од стране Агенције биће издана Рјешења о признавању, да је вода произведена, ускладиштена и стављена у промет у складу са одредбама Правилника.

У складу са мишљењем Комисије Агенција подносиоцу захтјева издаје Рјешење о признавању на период од пет година од датума признавања.

Агенција сваком одобреном погону за производњу природних минералних и природних изворских вода додјељује јединствени број Регистра одобрених објеката, који такођер потврђује да је и извор воде регистриран на исти начин у складу са одредбама Правилника о природним минералним и природним изворским водама.

Субјекти у пословању с храном који су задовољили прописане захтјеве и добили Рјешење о признавању уписују се у Регистар Агенције.

Листа признатих природних минералних и природних изворских вода објављује се у „Службеном гласнику БиХ“ и на web-страници Агенције, уз навођење броја одобрења, трговачког назива, назива произвођача, а за увозне воде - и назива увозника те имена државе произвођача воде.

Обавезе субјеката у пословању с храном

- ✓ Субјекат у пословању с храном, којем је издато Рјешење, дужан је најмање једном годишње прије пуњења, на властити трошак, провести провјеру усклађености воде коју експлоатира с прописаним захтјевима у дијелу који се односи на микробиолошка и физичко-хемијска својства прописана Правилником.
- ✓ Ако произвођач или надлежна инспекција утврде да квалитет природне минералне и природне изворске воде и услови под којим се оне експлоатирају, производе или пуне нису у складу с Правилником, произвођач је дужан обуставити експлоатацију, односно надлежна инспекција налаже обуставу производње и пуњења природне минералне и природне изворске воде до отклањања недостатака.
- ✓ У случају да надлежни инспекцијски органи трајно или привремено забране искориштавање извора природне минералне и природне изворске воде, субјекат у пословању с храном дужан је о томе одмах, а најкасније у року од осам дана од дана издавања забране, обавестити Агенцију.
- ✓ Уз обавештење прилаже се документ којим се забрањује експлоатација који мора садржавати разлог забране искориштавања.

- ✓ Постројења за производњу природних минералних и природних изворских вода обавезна су да воде евиденције о датуму узорковања, врсти узоркованог производа, шифри производа и резултатима анализе.
- ✓ Све евиденције о узорковању и анализама чувају се у погонима за производњу природних минералних и природних изворских вода до времена предвиђеног за продужење Рјешења.
- ✓ Сва тражена документација се, на захтјев, мора дати на увид у случају службених контрола.
- ✓ Провјеру извора с циљем утврђивања задовољавања услова прописаних Правилником проводе надлежни органи службеним контролама у складу са својим надлежностима и овлаштењима.
- ✓ Провјера се обавља повремено и након издатог Рјешења у оквиру праћења и надзора над примјеном Правилника.
- ✓ Агенција, надлежни ентитетски инспекторати и Инспекторат Брчко Дистрикта дужни су предузимати све потребне мјере да би се осигурале службене контроле и редовно праћење квалитета природних минералних и природних изворских вода намењених за конзумацију, како би се провјерило да ли природне минералне и природне изворске воде испуњавају све услове прописане Правилником, а посебно параметре и параметарске вриједности које су успостављене у складу с Анексима.
- ✓ За продужење Рјешења потребно је Агенцији поднијети захтјев најкасније шест мјесеци прије истека рока од пет година од дана његовог доношења.
- ✓ Уз захтјев за продужење Рјешења прилажу се извјештаји о испитивањима извора (физичка, физичко-хемијска и микробиолошка испитивања).
- ✓ Извјештаји не смију бити старији од двије године.
- ✓ На приједлог Комисије, Агенција у поступку продужавања Рјешења може захтијевати и друге прописане извјештаје.
- ✓ У случају накнадно утврђене неправилности у поступку признавања вода, Комисија може предложити Агенцији укидање или привремено стављање ван снаге издатог Рјешења.
- ✓ У случају привременог стављања ван снаге већ издатог Рјешења, одређује се рок у којем се морају доставити тражене допуне, а ако се до тог рока не доставе, Рјешење се укида.
- ✓ Укинута рјешења се такођер објављују у „Службеном гласнику БиХ“ и на web - страници Агенције.

- ✓ У случају да се захтјев за продужење Рјешења поднесе након истека рока од пет година од дана доношења, у потпуности се понавља поступак признавања природних минералних и природних изворских вода.

Праћење и службене контроле

- ✓ Провјеру извора с циљем утврђивања задовољавања услова прописаних Правилником проводе надлежни органи службеним контролама у складу са својим надлежностима и овлаштењима.
- ✓ Провјера се обавља повремено и након издатог Рјешења у оквиру праћења и надзора над примјеном Правилника.
- ✓ Агенција, надлежни ентитетски инспекторати и Инспекторат Брчко Дистрикта дужни су предузимати све потребне мјере да би се осигурале службене контроле и редовно праћење квалитета природних минералних и природних изворских вода намењених за конзумацију, како би се провјерило да ли природне минералне и природне изворске воде испуњавају све услове прописане Правилником, а посебно параметре и параметарске вриједности које су успостављене у складу с Анексима.